

ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ РОЗВИТКУ ЄС, США ТА КНР У 2020 РОЦІ

Н.М. Гавриленко, головний консультант відділу нових викликів

І.В. Ус, к.е.н., головний консультант відділу нових викликів

Г.М. Широкий, головний консультант відділу нових викликів
центру зовнішньополітичних досліджень НІСД

Висновки

1. Ситуація з економічними наслідками пандемії продемонструвала нову якість економіки Китаю. КНР вже спроможний використовувати свій емний внутрішній ринок як стабілізатор негативного впливу зовнішніх криз. Це також означає потенційне зниження ефективності засобів економічного тиску з боку США та ЄС для впливу на його зовнішню політику, а відтак більшу свободу дій керівництва КНР на зовнішній арені.
2. Водночас варто відзначити, що більш ефективна реакція КНР на кризу не означає збереження відповідних переваг по її завершенню. Варто також відзначити, що більшу частку експорту Китаю становлять продукти з менш еластичним попитом, ніж продукція, яку експортує США та ЄС, що знизило вплив наслідків пандемії.
3. У випадку успіхів кампанії вакцинації у ЄС можна очікувати «відскок» – прискорене зростання економік держав-його членів цього року. У зв'язку з цим доцільно додатково оцінити пов'язані з цим процесом можливості для експорту українських товарів і послуг на відповідні ринки.

Європейський Союз

Протягом 2020 року економічний розвиток ЄС, як і всього світу, відбувався на фоні поширення коронавірусу та відповідних протипандемічних заходів та обмежень. Як наслідок, ВВП ЄС за 2020 рік продемонстрував скорочення на 6,2 % після зростання на 1,6 % за підсумками 2019 року¹. Таке скорочення було найбільшим в історії ЄС (попереднє найбільш суттєве скорочення ВВП в ЄС відбулось у 2009 році і

¹ EU economic developments and projections. URL:

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/645716/IPOL_BRI\(2020\)645716_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/645716/IPOL_BRI(2020)645716_EN.pdf)

склало 4,3 %). Відносно більш помітне скорочення ВВП відбулось у євросоні (до якої входять 19 країн ЄС) – на 6,6 %.

Показники динаміки ВВП відрізняються по країнам ЄС. Найбільш суттєво скоротилося ВВП у Іспанії (на 11 %), Італії (на 8,9 %), Греції (на 8,2 %) та Франції (на 8,1 %). В провідній економіці ЄС – Німеччині – ВВП скоротився на 4,9 %. Водночас, в Ірландії було зафіксоване зростання ВВП на 3,4 %, що зробило її єдиною країною в ЄС, економіка якої продемонструвала зростання у 2020 році. Загалом скорочення ВВП країн ЄС призвело до того, що показник ВВП на душу населення в ЄС скоротився з 27 970 євро на особу у 2019 році до 26 230 євро.

Потреба у вирішенні проблем, викликаних скороченням економіки ЄС, призвела до збільшення рівня бюджетних витрат, а також запозичень на фінансових ринках, на які були вимушені піти уряди країн ЄС. Наслідком цього стала зміна триваючої з 2015 року тенденції до зниження рівня сукупного державного боргу країн ЄС до ВВП. Якщо у 2019 році цей показник становив 77,5 %, то у 2020 році він зріс до 90,7 %². Крім того, змінилась десятирічна тенденція щодо скорочення бюджетного дефіциту країн ЄС до їх ВВП. У 2019 році показник державного дефіциту до ВВП становив 0,5 %, а у 2020 році він зріс до 6,9 %.

Одними з найбільш постраждалих секторів економіки ЄС були продажі автомобілів та сфера авіаційних перевезень. Ринок продажу пасажирських автомобілів в ЄС у 2020 році скоротився на 20,6 %³. Це було помітно більше, ніж скорочення продажів автомобілів у США (на 16,6 %) та Китаї (на 6,8 %). Ще більші обсяги скорочення відбулись у секторі виробництва пасажирських автомобілів в ЄС (на 22,3 %). Крім того, європейські авіаперевізники зафіксували скорочення перевезень на 73,7 % у 2020 році порівняно з 2019 роком⁴.

Попри суттєві побоювання, скорочення рівня зайнятості в ЄС не набуло значних масштабів. За підсумками 2020 року зайнятість зменшилась на 1,5 % в ЄС та на 1,6 % в євросоні⁵. Загалом, станом на кінець 2020 року в ЄС було зайнято 206 млн осіб.

Одним з наслідків зменшення рівня економічної активності в ЄС стало зниження рівня інфляції. Якщо в 2018 році інфляція в країнах ЄС становила 1,9 %, в 2019 році – 1,4 %, то в 2020 році цей показник становив 0,7 %. Значною мірою він був обумовлений країнами, які не входять до євросоні. Рівень інфляції у Польщі становив

² Economic indicators. <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/infographs/economy/desktop/index.html>

³ Economic and Market Report: state of the EU auto industry - Full-year 2020. URL: <https://www.acea.be/statistics/article/economic-and-market-report-state-of-the-eu-auto-industry-full-year-2020>

⁴ 2020 Worst Year in History for Air Travel Demand. URL: <https://www.iata.org/en/pressroom/pr/2021-02-03-02/>

⁵ GDP main aggregates and employment estimates for the fourth quarter of 2020. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/documents/portlet_file_entry/2995521/2-09032021-AP-EN.pdf/2cf0fd87-a11d-a0eb-ca36-2092f1574f80

Сполучені Штати Америки

Сполучені Штати залишаються найбільшою економікою світу, незважаючи на глобальну економічну кризу, яка була спричинена пандемією COVID-19 і серйозно вплинула на основні показники економічного розвитку країн світу.

За інформацією Бюро економічного аналізу США, реальний ВВП США зменшився на 3,5 % у 2020 році порівняно з 2019 роком, в той час як у 2019 році спостерігалось збільшення реального ВВП на 2,2 % проти показника 2018 року¹⁰. Падіння реального ВВП у 2020 році було найбільшим після 1946 року, коли реальний ВВП обвалився на 11,6 %¹¹.

Прогнозувалося, що падіння ВВП США становитиме 8 %¹². Проте такого сценарію вдалося уникнути завдяки потужним заходам бюджетно-податкового стимулювання та у зв'язку зі стабілізуючим ефектом високого рівня диверсифікації економіки США.

Зменшення реального ВВП у 2020 році відбулося через скорочення витрат на особисте споживання, обсягу експорту, інвестицій, а також видатків урядів штатів та місцевих органів влади, що частково компенсувалось збільшенням видатків федерального уряду та інвестицій у житловий сектор.

Скорочення витрат на особисте споживання у 2020 році було спричинено зменшенням обсягу надання послуг (передусім послуг у сфері громадського харчування, готельного бізнесу, охорони здоров'я та відпочинку). При цьому, Бюро економічного аналізу США повідомляє, що ціновий індекс витрат на особисте споживання зріс на 1,2 % у 2020 році порівняно із зростанням на 1,5 % у 2019 році. Без урахування цін на продукти харчування та паливно-енергетичних товарів, цей показник зріс на 1,4 % у порівнянні із зростанням на 1,7 %, що відзначалося у 2019 році.

На зменшенні обсягу експорту позначилося зменшення обсягів як експорту послуг (насамперед послуг, пов'язаних з подорожами), так і експорту товарів (переважно товарів виробничого призначення для неавтомобільного сектору). Зменшення інвестицій у приватні товарно-матеріальні запаси зумовлено широкомасштабним зменшенням обсягів роздрібної торгівлі (переважно автотранспортними засобами) та оптової торгівлі (здебільшого товарами тривалого користування). Зменшення інвестицій в нежитловий сектор відображало зменшення обсягу виконаних будівельних робіт (особливо геологорозвідувальних робіт, будівництва шахт та свердловин) та закупівель обладнання (перш за все, транспортного обладнання), що частково компенсувалось збільшенням обсягів

¹⁰ <https://www.bea.gov/news/2021/gross-domestic-product-third-estimate-gdp-industry-and-corporate-profits-4th-quarter-and>.

¹¹ <https://www.thebalance.com/us-gdp-by-year-3305543>.

¹² <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2020/06/24/WEOUpdateJune2020>.

придбання об'єктів інтелектуальної власності (здебільшого програмного забезпечення). Скорочення видатків урядів штатів та місцевих органів влади було пов'язане зі зменшенням витрат на споживання (передусім через зменшення заробітної плати).

Нарощування видатків федерального уряду в 2020 році зумовило зростання невійськових споживчих витрат (перш за все, збільшення обсягів закупівель проміжних послуг, пов'язаних з обробкою та адмініструванням банками за дорученням федерального уряду заявок на отримання кредитів в рамках Програми захисту зарплати). Зростання інвестицій в житловий сектор, в першу чергу, вказувало на збільшення обсягів модернізації житла, а також комісійних брокерів та інших витрат, пов'язаних з передачею права власності.

Покращенню стану економіки сприяла виважена політика Федеральної резервної системи (ФРС) щодо зниження базової ставки за федеральними фондами у лютому 2020 року з 1,75 % до рекордно низького рівня 0,25 %¹³. Після різкого зниження своєї базової ставки за федеральними фондами ФРС заявила, що буде підтримувати базову ставку в діапазоні від 0 до 0,25 %, незважаючи на занепокоєння на фінансових ринках щодо інфляції¹⁴.

США вдалося приборкати високий рівень безробіття, який підскочив з 3,5 % на початку року до 14,8 % у квітні 2020 р. і знизився до 6,7 % у грудні 2020 року¹⁵.

Щоб допомогти країні подолати важкі наслідки пандемії COVID-19, Конгрес США ухвалив чотири спеціальні закони про асигнування загальним обсягом 2,59 трлн дол. США, які федеральний уряд може використовувати для надання допомоги¹⁶. Найбільший обсяг асигнувань виділяється відповідно до Закону про допомогу, субсидії та економічну безпеку у зв'язку з коронавірусом (CARES), який передбачає приблизно 2,08 трлн дол. США асигнувань і є найбільшим додатковим асигнуванням в історії США.

На додаток до цього, законодавством також передбачено відтермінування сплати та зменшення податків приватним особам та бізнесу – допомога, що оцінюється у 902 млрд дол. США.

¹³ [https://apnews.com/article/us-economy-shrink-in-2020-b59f9be06dcf1da924f64afde2ce094c#:~:text=WASHINGTON%20\(AP\)%20E2%80%94%20Stuck%20in,largest%20amount%20in%2074%20years](https://apnews.com/article/us-economy-shrink-in-2020-b59f9be06dcf1da924f64afde2ce094c#:~:text=WASHINGTON%20(AP)%20E2%80%94%20Stuck%20in,largest%20amount%20in%2074%20years).

¹⁴ <https://www.federalreserve.gov/monetarypolicy/2021-02-mpr-summary.htm>

¹⁵

https://data.bls.gov/timeseries/LNS14000000?amp%253bdata_tool=XGtable&output_view=data&include_graphs=true.

¹⁶ Закон про додаткові асигнування для забезпечення готовності до коронавірусу та реагування на нього (8.3 млрд дол. США), Закон про перше реагування на коронавірус в сім'ях (19 млрд дол. США на 2020 р., загальний обсяг допомоги 192 млрд дол. США розрахований на період 2020-2030 рр.), Закон про допомогу, субсидії та економічну безпеку у зв'язку з коронавірусом (2,08 трлн дол. США), Програма захисту зарплати та Закон про покращення у сфері охорони здоров'я (483 млрд дол. США).

Крім того, чотири закони передбачають виділення фінансових ресурсів для надання кредитів, позик та програм гарантування позик, що може збільшити загальну суму кредитування до 3,92 трлн дол. США.

У зовнішній торгівлі США також відбулися серйозні зміни. За даними Адміністрації з питань міжнародної торгівлі США, загальний обсяг зовнішньої торгівлі товарами у 2020 році скоротився у порівнянні з 2019 роком на 9 % і склав 3,77 трлн дол. США. При цьому, експорт товарів зазнав падіння на 12,9 % і склав 1,43 трлн дол. США, а імпорт – зменшився на 6,4 % і склав 2,34 трлн дол. США. Незважаючи на зменшення обсягів зовнішньоторговельних операцій США залишаються найбільшим імпортером товарів у світі. Сальдо зберігається на негативному рівні і у 2020 році зросло до 0,91 трлн дол. США¹⁷.

Основу структури експорту товарів США становлять товари таких товарних груп: реактори ядерні, котли, машини (12,8 %), електричні машини і устаткування (11,4 %), палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки (10,8 %), засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу (7,3 %), прилади та апарати оптичні, фотографічні та ін.; медичні або хірургічні; їх частини та приладдя (5,8 %).

У п'ятірку найбільших експортних ринків для товарів США входять Канада (експорт США до Канади у 2020 році становив 255,1 млрд дол. США), Мексика (212,7 млрд дол. США), Китай (124,6 млрд дол. США), Японія (64,1 млрд дол. США) та Велика Британія (59,0 млрд дол. США).

Основу структури імпорту товарів США складають товари наступних товарних груп: реактори ядерні, котли, машини (15,1 %), електричні машини і устаткування (14,4 %), засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу (10,7 %), фармацевтична продукція (5,9 %), палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки (5,2 %).

У п'ятірку найбільших постачальників товарів до США входять Китай (імпорт товарів походженням з Китаю становив 435,4 млрд дол. США), Мексика (325,4 млрд дол. США), Канада (270,4 млрд дол. США), Японія (119,5 млрд дол. США) та Німеччина (115,1 млрд дол. США).

Хоча Китай наразі зберігає статус найбільшого торговельного партнера США, простежуються тенденції щодо початку переорієнтації значної частини американських компаній з китайських постачальників на постачальників з інших країн, а також перенесення їх виробничих потужностей з Китаю до інших країн світу¹⁸.

¹⁷ <http://tse.export.gov/tse/TSEHome.aspx>.

¹⁸ <https://www.lovemoney.com/gallerylist/98705/big-multinational-companies-moving-out-of-china>.

Китайська Народна Республіка

Китай – це друга за величиною економіка світу, частка якої зросла з 3,6 % в 2000 році до 17,8 % в 2020 році. ВВП на душу населення в 2019 році склав 10 839 доларів США за ПКС МВФ.

23 січня 2020 року китайська влада запровадила локдаун в Ухані, звідки COVID-19 поширився по всьому світу, а слідом за цим обмежив економічну активність по всій країні. Китайські підприємства почали повертатися до роботи в квітні, в той момент, коли промислова активність в інших країнах світу була практично паралізована через пандемію коронавірусу. Це дало Китаю можливість виробляти і експортувати великі обсяги медичних товарів, включаючи маски, а також комп'ютерів і моніторів, попит на які різко зріс за умов масового переходу людей на дистанційну роботу і навчання.

Для нейтралізації негативних наслідків епідемії COVID-19 уряд прийняв цілий ряд заходів, включаючи збільшення бюджетних витрат, податкові пільги, зниження кредитних ставок і резервних вимог банків для стабілізації зростання і зайнятості.

Згідно Звіту Міністерства фінансів про здійснення фінансової політики Китаю на 2020 рік¹⁹ фіскальні заходи були спрямовані на: збільшення витрат на профілактику пандемії та боротьбу з нею, виробництво медичного обладнання, прискорену виплату страховки на випадок безробіття та її розповсюдження на робітників-мігрантів, податкові пільги та відмову від внесків на соціальне страхування, додаткові державні інвестиції тощо.

Міністерство фінансів збільшило підтримку фінансової та податкової політики, збільшило коефіцієнт бюджетного дефіциту до більш ніж 3,6 % (при цьому дефіцит виріс до 3,76 трлн юанів, що на 1 трлн юанів більше, ніж в 2019 році), випустило спеціальні казначейські облігації на 1 трлн юанів для боротьби з COVID-19 (для підтримки будівництва місцевої інфраструктури громадської охорони здоров'я і зусиль по боротьбі з пандемією, забезпечення адекватного фінансування для запобігання пандемії і боротьби з нею).

У 2020 році доходи національного державного бюджету досягли 18,29 трлн юанів (на 3,9% менше, ніж в 2019 році), загальні витрати – 24,56 трлн юанів (зросли на 2,8% порівняно з 2019 роком). В 2020 році загальний обсяг додаткових скорочень та інших заходів пом'якшення податків і зборів перевищив 2,5 трлн юанів.

Державні витрати на охорону здоров'я, безпосередньо пов'язані з профілактикою пандемії і боротьбою з нею, збільшилися на 74,9 %, а витрати на соціальне забезпечення та зайнятість, житлове забезпечення, сільське, лісове та водне господарство збільшилися відповідно на 10,9 %, 10,5 % та 4,4 %.

¹⁹ REPORT ON THE IMPLEMENTATION OF FISCAL POLICY OF CHINA FOR 2020. URL: <http://www.cpppc.org/en/szyw/999315.jhtml>

У 2020 році було виділено: 53,878 млрд юанів в якості субсидій на зайнятість для підтримки місцевих органів влади в реалізації різних політик підтримки зайнятості і підприємництва; 788,506 млрд юанів у вигляді основних пенсійних трансфертів для підтримки своєчасної і повної виплати базової пенсії в різних населених пунктах; 148,397 млрд юанів у вигляді субсидій нужденним людям; 346,758 млрд юанів на субсидію на базове медичне страхування міських і сільських жителів; 60,33 млрд юанів в якості допоміжних засобів для підтримки основних послуг охорони здоров'я, включаючи вакцинацію; 17,526 млрд юанів на профілактику основних інфекційних захворювань і боротьбу з ними; спеціальний фонд в розмірі 3 млрд юанів на розвиток МСП тощо.

Ряд чітко реалізованих урядом Китаю політик і вжитих заходів зіграли важливу роль в забезпеченні зайнятості населення, підтримці учасників економічної діяльності та загальної життєздатності ринку.

Завдяки заходам, направленим на стримування спалаху COVID-19, а також за фінансової та податково-бюджетної політики і стійкому експорту, в 2020 році в Китаї було зафіксовано зростання реального ВВП на 2,3 %.

Так, за даними Національного бюро статистики КНР у першому кварталі 2020 року ВВП Китаю впав на рекордні 6,8 %, проте у другому і третьому – збільшився відповідно на 3,2 % і 4,9 %, а в четвертому – підскочив на 6,5 %. Таким чином, темпи зростання наприкінці року повернулися до докризового рівня. Загалом, за підсумками 2020 року, економіка Китаю збільшилася на 2,3 %, зумівши відновитися після різкого спаду, зафіксованого в першому кварталі минулого року. При цьому, загальний обсяг ВВП країни склав 101 598,6 млрд юанів (близько 15,42 трлн дол. США)²⁰.

Хоча темпи економічного зростання Китаю за підсумками 2020 року були мінімальними більш ніж за чотири десятиліття, проте на відміну від інших великих економік, Китаю вдалося уникнути спаду та зберегти позитивний темп зростання, незважаючи на пандемію COVID-19.

За галузями додана вартість в первинній промисловості склала 7 775,4 млрд юанів, збільшившись на 3 %, в переробній промисловості – 38 425,5 млрд юанів, збільшившись на 2,6 %, а у сфері послуг – 55 397,7 млрд юанів, збільшившись на 2,1 %²¹.

Промислове виробництво Китаю в 2020 році зросло на 2,8 %, капітальні вкладення – на 2,9 %, водночас споживання скоротилося на 3,9 %.

Зросла додана вартість високотехнологічного виробництва (на 7,1 %) та виробництва устаткування (на 6,6 %). Зокрема, виробництво промислових роботів,

²⁰ Preliminary Accounting Results of GDP for the Fourth Quarter and the Whole Year of 2020. URL: http://www.stats.gov.cn/english/PressRelease/202101/t20210120_1812680.html

²¹ National Economy Recovered Steadily in 2020 with Main Goals Accomplished Better Than Expectation. URL: http://www.stats.gov.cn/english/PressRelease/202101/t20210118_1812432.html

транспортних засобів на нових видах енергії, інтегральних схем та обладнання для мікрокомп'ютерів зросло на 19,1 %, 17,3 %, 16,2 % та 12,7 % у річному обчисленні відповідно. Додана вартість передачі інформації, програмного забезпечення та послуг з інформаційних технологій зросла на 16,9 %, фінансових послуг – на 7 %.

У 2020 році загальний обсяг роздрібних продажів споживчих товарів досяг 39 198,1 млрд юанів, що на 3,9 % менше, ніж у 2019 році (в основному через падіння в сфері громадського харчування і ресторанів на 16,6 %). Водночас зросли національні роздрібні продажі через Інтернет на 10,9 % та склали 11 760,1 млрд юанів. Зокрема, роздрібна торгівля фізичними товарами через Інтернет зросла на 14,8 % до 9 759,0 млрд юанів, що становило 24,9% від загального обсягу роздрібною продажу споживчих товарів, або на 4,2 відсоткових пункти вище, ніж у 2019 році.

Інвестиції в основний капітал досягли 51 890,7 млрд юанів, що на 2,9 % більше, ніж у 2019 році. Зокрема, інвестиції в інфраструктуру виростили на 0,9 %, у виробництво – на 2,2 %, а в розвиток нерухомості – на 7 %. Крім того, зросли інвестиції у високотехнологічне виробництво – на 11,5 % (зокрема, в фармацевтичне виробництво, комп'ютери й офісну техніку), у високотехнологічні послуги – на 9,1 % (зокрема, в послуги електронної комерції та інформаційні послуги), в соціальний сектор – на 11,9 % (зокрема, в галузь охорони здоров'я та освіти).

Інфляція в Китаї за підсумками 2020 року склала 2,5 % (у 2019 р. – 2,9 %), опинившись нижче офіційного прогнозу в 3,5 %. За товарними категоріями ціни на продукти харчування, тютюн та алкоголь зросли на 8,3 % (свіжі овочі – на 7,1 %, свинина – на 49,7 %), на товари і послуги для повсякденного використання залишилися колишніми, на транспорт і зв'язок впали на 3,5 %, на медичні послуги та охорону здоров'я зросли на 1,8 %; інші товари і послуги виростили на 4,3 %. Базовий індекс споживчих цін без урахування цін на продукти харчування і енергоносії виріс на 0,8 %.

Рівень зареєстрованого безробіття в Китаї за підсумками 2020 року склав 5,6 %, що нижче очікуваного владою показника у 6 %. У 2020 році в містах і селищах міського типу Китаю було створено 11,86 мільйона нових робочих місць, що значно перевищило заплановані 9 мільйонів місць.

За даними митної статистики, обсяг зовнішньої торгівлі Китаю товарами в 2020 році досяг 32,16 трлн юанів, що на 1,9 % більше, ніж у 2019 році. Експорт виріс на 4 % до 17,93 трлн юанів, а імпорт зменшився на 0,7 % до 14,22 трлн юанів. Профіцит торгівлі збільшився на 27,4 % до 3,7 трлн юанів²².

Головними торговельними партнерами Китаю за підсумками 2020 року є країни АСЕАН, ЄС, США, Японія та Республіка Корея.

²² Review of China's Foreign Trade in 2020. URL: <http://english.customs.gov.cn/Statics/436edfa3-b30d-45cd-8260-7d5baf34a5a8.html>

Загальний обсяг зовнішньої торгівлі Китаю товарами в доларовому еквіваленті виріс на 1,5 % і склав 4,65 трлн дол. США. Експорт за звітний період виріс на 3,6 % і склав 2,59 трлн дол. США, а імпорт впав на 1,1 %, склавши 2,06 трлн дол. США. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі склало 535 млрд дол. США²³.

За результатами 2020 року Китай залишається найбільшим експортером товарів у світі. У п'ятірку найбільших експортних ринків для китайських товарів входять США (експорт виріс на 7,9 % і становив 451,8 млрд дол. США), ЄС (на 6,7 % до 391 млрд дол. США), Гонконг (експорт зменшився на 2,3 % до 272,7 млрд дол. США), Японія (експорт зменшився на 0,4 % до 142,7 млрд дол. США) та В'єтнам (експорт виріс на 16,3 % до 113,8 млрд дол. США)²⁴.

Експорт механічних та електричних виробів виріс на 5,7 % до 1,54 трлн дол. США (складає 59,4 % від загальної вартості експорту країни). Також зросли поставки медичного обладнання (на 40,5 %), текстильної продукції (на 29,2 %), побутових електроприладів (на 23,5 %), пластикових виробів (на 19,6 %), інтегральних схем (на 14,8 %), обладнання та компонентів для автоматичної обробки даних (на 11,6 %).

Найбільшими постачальниками товарів до Китаю є країни ЄС (імпорт виріс на 2,3 % до 258,6 млрд дол. США), Тайвань, Провінція Китаю (на 16 % до 200,7 млрд дол. США), Японія (на 1,8 % до 174,9 млрд дол. США), Республіка Корея (імпорт зменшився на 0,5 % до 172,8 млрд дол. США) та США (імпорт виріс на 9,8 % до 134,9 млрд дол. США).

Імпорт електромеханічних виробів виріс на 4,5 % до 949,2 млрд дол. США, сільськогосподарської продукції – на 14 % (найбільше виріс імпорт м'яса, круп та борошна, сої), інтегральних схем – на 14,6 %, залізних руд і концентратів – на 17,4 %. Водночас зменшились поставки сирової нафти до Китаю на 27,3 % до 176,3 млрд дол. США.

Отже попри те, що Китай був першою країною, яка потрапила під удар COVID-19, китайській владі вдалося взяти під контроль поширення пандемії завдяки швидким і жорстким заходам, які дозволили уникнути додаткових локдаунів, що паралізували ЄС та США і завдали суттєвого удару по їхніх економіках.

²³ China's Total Export & Import Values, December 2020 (in USD). URL: <http://english.customs.gov.cn/Statics/1a5cd693-9d52-4edc-85c3-4ecf89e4f0a6.html>

²⁴ Statistics. URL: <http://english.customs.gov.cn/statics/report/preliminary2020.html>